

KORT & GODT OM

Udtagning af landbrugsjord

Til gavn for klima, natur
og vandmiljø

Udtagningskonsulenterne

HVORFOR UDTAGE LANDBRUGSJORD?

I Danmark skal landbrugsjord tages ud af drift for:

- at mindske udledningen af drivhusgasser fra de kulstofrige landbrugsjorder
- at nedbringe udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet

HVAD FÅR DU UD AF AT TAGE DIN LANDBRUGSJORD UD AF DRIFT?

- Du kan få en bedre arrondering via en jordfordeling
- Du slipper for at dyrke lavbundsarealer med dårlig økonomi
- Du gør en indsats for både natur, miljø og klima
- Du kan måske forbedre mulighederne for jagt
- Du kan få et bedre klimaregnskab
- Du får goodwill fra samfundet, naboer og kollegaerne

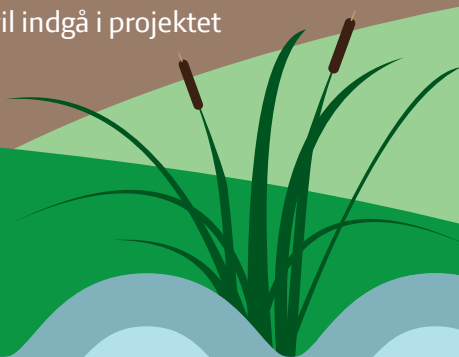

ALT ER BASERET PÅ FRIVILLIGHED

Alle udtagningsprojekter skal gennemgå både en ejendoms-
mæssig forundersøgelse og en teknisk forundersøgelse. Begge for-
undersøgelser er ganske uforpligtende, og derfor er du på ingen
måde bundet til efterfølgende at gennemføre et projekt.

I forundersøgelsen afdækkes,:

- om dit areal er egnet til etablering af et reelt projekt
- hvor stor en del af dit areal der kan vådlægges
- hvordan fremtidige problemer med vand uden for projektområdet undgås
- om alle involverede lodsejere kan og vil indgå i projektet

En forundersøgelse er ganske uforpligtende, fordi:

- du kan til enhver tid springe fra, også efter at forundersøgelsen er afsluttet
- du har ingen udgifter. Hvis du i forbindelse med mindre projekter har haft udlæg, vil disse blive betalt tilbage
- projektet er først bindende, når du har underskrevet en aftale, efter forundersøgelsen er afsluttet

Hvis du deltager i en forundersøgelse, kan du bidrage med dine egne idéer og lokale, specifikke viden om området. På den måde sikrer du, at den viden bliver en del af processen frem mod en mulig realisering. Her er et godt samarbejde med de andre aktører vigtigt, da den bedste løsning oftest findes i samspil med andre.

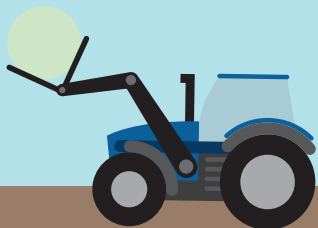
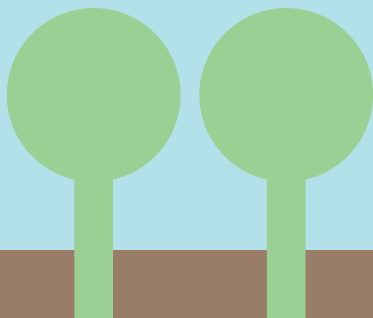
HVILKEN ORDNING PASSER TIL DIG?

Det kan være svært at gennemskue, hvilken ordning der passer til dig og din bedrift. Som lodsejer skal du gøre op med dig selv, om du ønsker jordfordeling – det har nemlig indflydelse på, hvilken type landbrugsordning der skal søges. Der findes to ordninger til udtagning af landbrugsjord:

- Klima-Lavbundsordningen (udelukkende lavbundsprojekter på jord med mere end 6 procent kulstof)
- Vand- og klimaprojekter (Kvælstof- og fosforvådområder og lavbundsprojekter)

Tag et kig i tabellen nedenfor for at blive klogere på ordningerne:

	Primære fokus	Ansvarlig myndighed	Kan søges af	Projektejer	Kompensation
Vand- og klimaprojektordningen	Kvælstof, Fosfor, CO ₂	Landbrugsstyrelsen	Kommune/ Naturstyrelsen	Kommune/ Naturstyrelsen	Engangskompensation Jordfordeling Værditabskompensation
Klima-Lavbundsordningen	CO ₂	Miljøstyrelsen	Naturstyrelsen	Naturstyrelsen	Engangskompensation Jordfordeling
			Kommuner, private lodsejere, fonde	Kommuner, private lodsejere, fonde	Engangskompensation Ingen jordfordeling

Vand- og klimaprojekter

Ordringen kan søges hos Landbrugsstyrelsen af kommuner eller Naturstyrelsen. Ved etablering af projekter i ordningen kan du som lodsejer få tilbudt værditabskompensation, engangskompensation, indgå i en jordfordeling eller en kombination af dette.

Klima-Lavbundsordningen

Naturstyrelsen, kommuner, fonde og dig som lodsejer kan søge Klima-Lavbundsordningen. Ordringen søges hos Miljøstyrelsen. Hvis du vælger at indgå i et Klima-Lavbundsprojekt med Naturstyrelsen, kan du få tilbudt en engangskompensation, indgå i en jordfordeling eller begge dele. I Klima-Lavbundsprojekter uden Naturstyrelsen er det kun muligt at få engangskompensation.

Hvem er projektejer?

Hvis du er med i et projekt, hvor kommunen eller Naturstyrelsen også deltager, så vil de være projektejere og dermed have styr på hele projektet. Hvis du, eller sammen med naboer, selv søger i Klima-Lavbundsordningen, skal du være opmærksom på, at du/I selv er projektejer(e) for projektet. Du kan søge hjælp til at lede projektet hos din udtagningskonsulent.

KOMPENSATIONER

Når arealer tages ud af drift og vådlægges kan du vælge at modtage kompensation for det værditab der opstår. Efterfølgende må du ikke længere dyrke afgrøder, gødske, jordbearbejde eller sprøjte.

Du kan vælge en engangskompensation, som er en fast takst, eller du kan vælge en værditabskompensation (pt. kun muligt i vand- og klimaprojekter), som fastsættes ud fra den lokale markedspris på jorden.

I figuren herunder kan du se de forskellige satser for hver ordning.

Klima-Lavbundsordningen

Engangskompensation

Omdriftsarealer 82.500 kr./ha

Permanent græs 35.500 kr./ha

Naturarealer 4.500 kr./ha

Værditabskompensation

Pt. ikke muligt.

Vand- og klimaprojekter

Engangskompensation

Omdriftsarealer 82.500 kr./ha

Permanent græs 35.500 kr./ha

Værditabskompensation

Fastsættes ud fra lokale markedspriser på jorden

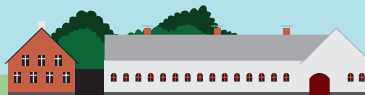

JORDFORDELING

Det er altid frivilligt, om du som lodsejer vil deltage i en jordfordeling i forbindelse med et projekt. Jordfordeling tager tid, men slutresultatet skulle gerne blive bedre end lodsejerens udgangspunkt.

Som lodsejer har du forskellige muligheder i jordfordelingsprocessen:

- Du kan modtage engangskompensation eller værditabskompensation og beholde jorden.
- Du har mulighed for frit at vælge engangskompensation eller værditabskompensation på forskellige marker i samme projekt.
- Du kan modtage engangskompensation eller værditabskompensation, beholde jorden og købe erstatningsjord.
- Du kan indgå i en jordfordeling med de andre lodsejere i området.

SÅDAN KAN DU BRUGE DET VÅDE AREAL BAGEFTER

Hvordan du kan bruge dit areal bagefter, afhænger af hvilken måde arealet vådlægges på. Bliver mit areal til en sø? Nej ikke nødvendigvis. Det vil være meget forskelligt, hvor stor en del af arealet, der bliver sat under vand.

Dog tinglyses alle vådområde- og lavbundsprojekter som permanente græs- eller naturarealer med naturlig vandstand. Du må stadigvæk bruge arealerne til afgræsning og slæt, hvis det er muligt. Afgræsning og slæt er oftest med til at øge naturværdien og kan samtidig hjælpe dig med at overholde din rydningspligt på arealet ved at holde det lysåbent.

Arealer, der er vanskelige at rydde med almindelige landbrugsmaskiner, kan fritages for rydningspligten.

FÅ GRATIS HJÆLP FRA DIN LOKALE UDTAGNINGSKONSULENT

Udtagningskonsulenten kan hjælpe dig med at finde det helt rigtige projekt for dig og din bedrift

Find din lokale udtagningskonsulent på
www.udtagningskonsulenterne.dk

Udtagningskonsulenterne

Vil du vide mere?

Scan QR-koden herunder og læs mere i folderen
'Fakta og gode råd om udtagning af landbrugsjorde'

Udtagningskonsulenterne

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION